

Nyheter från Radiomuseet

Nr 179 december 2023

Teknik och kultur i gemenskap

Vevgrammofoner kan bli trötta

Radiomuseet har flera gånger fått frågan vad man gör när vevgrammofonen blir allt svagare och till sist stoppar så fort som man lägger ned ljuddosans stift på en grammofonskiva.

Vi fick detta problem på vår fina trattgrammofon på Radiomuseet. Felet vi gjorde var att vi drog upp grammofonens fjäder till max och spelade någon halv minut. Därefter stängde vi av rotationen. Där fick grammofonen stå med fjädern i spänt läge till nästa speltillfälle. Då drog vi upp den på nytt och spelade musik några få sekunder för att demonstrera ljudet för våra besökare. Det var inte bra i längden.

Vi löste detta problem, genom att efter att vi lyft upp ljuddosan från skivan alltid se till att grammofonen får rotera färdigt tills den stannar av sig själv. I vårt fall räckte det med att veva upp grammofonen ett antal gånger och låta den ”tomgå” tills den stannade för att återfå en god funktion.

En väl fungerande vevgrammofon skall faktiskt klara av att spela av två sidor av en 25 cm skiva efter en enda uppdragning.

Detta fungerar bra såvida fjädern inte släpper under själva uppdragningen. Då har man ett svårare problem som kan kräva att man öppnar fjäderboxen. Finns det någon av våra läsare som har några tips om hur man får ordning på en grammofonfjäder som släpper. Kanske finns det något trix man kan testa utan att behöva öppna fjädermotorn helt och hållet. Hör gärna av dig i så fall.

Lars Lindskog
lars@lalind.se

Välkommen till vårt kvartalsmöte 9 december

Vi träffas som traditionen är till ett vintermöte även i år. Det blir lördagen den 9 december klockan 12 på Radiomuseet. Inledningsvis blir det som vanligt information om läget för Radiomuseet, pågående arbete och framtidsplaner. Därefter blir det trevlig samvaro med kaffe/the och goda smörgåsar. Därefter följer ett föredrag av Åke Henriksson. Slutligen bjuder vi alla på glögg och mingel innan hemresan.

Det går även att följa mötet via Zoom. Vi vill gärna ha möjlighet att nå medlemmar som inte kan komma till Göteborg så vi sänder ut länken till Zoom någon dag innan mötet till samtliga medlemmar som vi har e-postadresser till.

Åke Henrikssons föredrag kommer att handla om polisens radio och motorcyklar.

Polisens radio och motorcyklar från 1927

Åke Henriksson från Helsingborg presenterar sitt föredrag här.

Jag har arbetat 41 år som polis i Stockholm. Arbetade med olika uppgifter, började med 8 år i Piketen, sedan närpolis och därefter trafikpolis, jag gick dock inte motorcykelkursen under den tiden. Efter en tid som stationsbefäl avslutade jag åren med Rakelansvar för Stockholm City.

Efter pensionen köpte jag en f.d. polismotorcykel som jag nu återställt till samma skick och utrustning som den var 1975. Jag medverkar på veteranfordonsträffar tillsammans med andra innehavare av polismotorcyklar från 50-talet fram till 80-talet.

Under mina efterforskningar kring min motorcykels historia hos Riksarkivet och Polismuseet fick jag fram mycket bilder och fakta, det är detta jag kommer att presentera i en Power Point.

Innehållet är en tidsresa kring Polisens utveckling, dess fordon och de olika stegen av radiosystem fram till Rakel.

Åke Henriksson

Nya rutiner för att delta via Zoom

Under pandemin införde Radiomuseet möjligheten för föreningens medlemmar att delta i våra kvartalsmöten via Zoom om man meddelade att man ville få länken till zoom sänd till sin e-postadress före mötet.

Radiomuseet har nu permanentat denna service och avser att i fortsättningen sända ut en inbjudan med aktuell länk för att delta via zoom till samtliga medlemmar som har e-postadress. Detta utskick görs veckan före det aktuella mötet äger rum.

Vi som arbetar med detta är mycket tacksamma för kommentarer kring hur det har fungerat för er som deltar i mötena via Zoom.

Viktor Ohlsson

Webbmaster

viktor.ohlsson@von.pp.se

Besök Varvshistoriska Föreningen

Varvshistoriska Föreningen i Göteborg är en ideell förening som har som mål att bevara och sprida kunskapen om storvarvsepoken i Göteborg, varvens verksamhet var en starkt bidragande till att Göteborgs blev en stor och viktig industristad i Sverige och i världen.

Vi finns på Götaverkenområdet, du är välkommen att besöka vår utställning på våra *Öppet husdagar* och vi ser gärna att du blir medlem för att stötta vår verksamhet. Se aktuell information på vår hemsida: varvshistoriska.se

Varvshistoriska föreningen i Göteborg

Anders Carlssons gata 11

Tel: 031- 51 02 07

Mail: varvshistoriskagbg@telia.com.

EXTRAKT - en läsvärd tidning

Den läsvärda tidningen EXTRAKT ges ut av forskningsrådet FORMAS och bjuder på lätt tillgänglig information om den senaste vetenskapen gällande klimat- och framtidsfrågor.

https://www.extrakt.se/?utm_campaign=unspecified&utm_content=unspecified&utm_medium=email&utm_source=apsis

PTS ansvar för radiostörningar från solpaneler

Christer Jonson, som har arbetat på PTS i många år har kommit med följande intressanta och informativa kommentarer till resonemanget kring störningar från solpaneler i förra numret av NfR (nr 178).

PTS ansvarsområde är att förvalta radiospektrum så att det "räcker" till så många som möjligt med så liten risk för störningar som möjligt. Många vill ha frekvenser i olika mängd, t.ex. försvaret som har en hel del. Men det ska även räcka till samhällets behov, t.ex. olika "blåljus"-radio, rundradio och TV, flyg- och båtradio, WiFi, mobiltelefoni och allt du kan tänka dig, ner till fru Anderssons trygghetslarm, jaktradio och "walkie-talkies". Men frekvensspektrum är ju begränsat och måste räcka till allt.

När man ska prioritera användning av en viss del radiospektrum så är det bl.a. samhällsnytta och hur många användare som kan komma att utnyttja det aktuella frekvensområdet som avgör vilken användning som ska prioriteras och vad som kan dela frekvenser. Även internationella överenskommelser spelar in bl.a. för att man ska få gemensamma frekvenser för olika slag av användning i så många länder som möjligt. Det är ju en av hörnstenarna när det gäller t.ex. mobiltelefoni. Du vill ju kunna använda din telefon när du kommer till andra länder också. Samma gäller WiFi, man vill ju kunna använda sina trådlösa prylar i andra länder som man besöker.

Allt kräver inte enskilt tillstånd.

PTS reglerar användningen av radiospektrum bl.a. genom tillståndsgivning och genom undantag från tillståndsplikt. Det senare gäller t.ex. olika trådlösa lågeffektsapparater, WiFi, trådlösa hörlurar, fjärrkontroller, väderstationer osv där du inte behöver ha något enskilt tillstånd. Sådant undantag används främst till användningar med låg effekt och stort antal användare som därför kan dela frekvenser.

När det gäller **störningar** så är PTS ansvarsområdestörningar som **orsakas** av radiosändare och även av radiomottagare. De utövar också marknadstillsyn när det gäller bl.a. radiosändare av olika slag, dvs såna saker som är CE-märkta och främst är för konsumentmarknaden.

Solpaneler är inga radiosändare, därför ligger det inte inom PTS ansvarsområde när det gäller marknadskontroll eller störningar. Detta oavsett om de skapar störningar på radioutrustningar, det är alltså storkällan som är avgörande för vems ansvar det är att kontrollera och se till att de åtgärdas.

Störningar från elektriska apparater

Störningar från elektriska apparater som INTE är radiosändare men ändå kan sända ut störningar, t.ex. ljusskyltar, maskiner, hissar, fläktmaskinerier, värmepumpar etc, och solpaneler, ligger istället inom Elsäkerhetsverkets ansvarsområde.

De utövar marknadskontroll över den typen av elektriska maskiner och det gäller både apparaternas elsäkerhet men också när det gäller störningar, sk EMC-krav. De har också skrivit en hel del om störningar som orsakas av solpaneler, bl.a. den text du hittade. Så har man störningar från den typen av saker så kontaktar man Elsäkerhetsverket men om det är störningar från andra radiosändare så är det PTS.

Ibland är det svårt att i förväg säga vilken slags störning det är så ofta hjälps PTS och Elsäkerhetsverket åt att hitta orsaken även om det ofta är orsakat av elektriska apparater, inte radiosändare. För några år sedan var de ute och jagade en störning som släckte ner vissa frekvenser vid landning på en av banorna på Arlanda. Det visade sig att det var en stor ljusskylt vid motorvägen som orsakade störningarna och det blev därför Elsäkerhetsverket som fick driva frågan fortsättningsvis.

Solpaneler kan bli ett allt större problem i framtiden.

Det är rätt att solpaneler riskerar att bli ett rejält störproblem i samhället. Det har bl.a. drabbat flygplatser där man ju har stora fria områden och skulle kunna producera nästan all elenergi själva. Vid ett tidigt försök som gjordes, slutade det med att man störde ut flygradion istället. Störproblem går att lösa, eller i alla fall, få betydligt bättre genom en seriös och korrekt installation men ofta fuskas det med jordningar och skärmning av installationen och då läcker störningarna som skapas ut i luften. Även militären är starkt restriktiva när det gäller solpaneler i närheten av deras anläggningar.

Ett annat problem när det gäller solpaneler har också drabbat brandkåren, vilket var lite oväntat. Det händer då och då att det blir fel i elektriska apparater, även i solpaneler, som ibland leder till brand. Men även om man bryter bort styrelektroniken på marken med strömbrytaren, så genererar ju solpanelerna fortfarande ström där uppe på taket och de är strömförande om det är ljus. I ett sådant läge är det olämpligt att börja spruta släckvatten på taket. Vid något tillfälle vet jag att en kreativ brandingenjör slängde ut stora presenningar över panelerna så att de kunde börja släcka elden.

Här är en länk till rapporten som Elsäkerhetsverket gjorde tillsammans med Försvarsmakten och som belyser problemen med störningar.

<https://www.elsakerhetsverket.se/om-oss/publikationer/rapporter/elektromagnetiska-storningar/>

<https://www.elsakerhetsverket.se/om-oss/press/nyhetsbrev/2020/december/storningar-fran-solcellsanlaggningar-ett-problem-for-totalforsvaret/>

Lite mer text om hur de letar störningar

<https://www.elinstallatoren.se/2021/09/hon-jagar-storningar-fran-solceller/>

En studie som FOI gjorde om solpaneler och störningar

<https://www.foi.se/rest-api/report/FOI-R--5021--SE>

Christer Jonson

Christer Jonsson vid ITU:s amatörstation i Genève, tagen vid ett ledigt pass under Världsradiokonferensen, WRC, 2015.

Konferensen pågår under en månad med många långa mötespass. Ibland kan ett möte med angeläget innehåll pågå en hel dag, sen fortsätta under natten för att avslutas dagen efter. WRC hålls vart fjärde år och samlar någonstans mellan 3-4000 delegater från hela världen.

Mängder av satellitspår kan göra det svårt att se stjärnorna

Bild: Peter Komka AP

Har människan verkligen sänt upp en miljon satelliter? Läs Simon Campanellos artikel I Dagens Nyheter simon.campanello@dn.se

<https://etidning.dn.se/shared/article/en-miljon-nya-satelliter-gor-det-allt-svarare-att-se-stjarno/Q2ZOjaut>

Högspänningsexperiment på The Royal Institution

David Ricketts med en laddad glasstav och en kollega med en laddad ebonitstav får en spiral att sväva fritt i rummet.

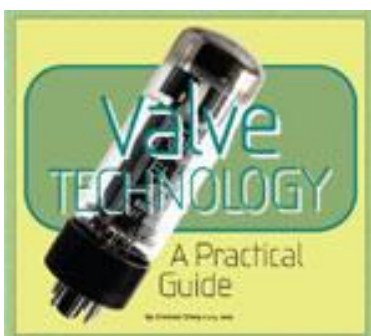
David Ricketts är forskare från Harvard och presenterar här en lång rad högspänningsexperiment på The Royal Institution i London. Flera av dessa är långt över 100 år gamla och visar att man även kunde ha roligt i slutet av 1800-talet med den nya tidens teknik.

På Radiomuseet har vi idag en fin en väl fungerande Van de Graaffgenerator och en influensmaskin. Kanske borde vi skaffa oss en Ruhmkorffspole i form av en tändspole från en vanlig bil så att vi kunde presentera hur den fungerar för att locka besökare till härresande demonstrationer.

Här är länken till en dryg timme lång demonstration av en Van de Graaff-generator, Wimshurst Machines, Ruhmkorff coil, Farady bur m.m.

<https://www.youtube.com/watch?v=0WWjCICqDK8&list=TLPQMjgxMDIwMjP3ffHlwCuxMQ&index=3>

Elektronrör

Den som vill ha en översiktlig information om olika typer av elektronrör kan här finna ett 20-tal pedagogiska artiklar från 1993 av Graham Dixey C.Eng.MIEE

<http://www.r-type.org/articles/art-010.htm>

Beethoven med känsla och värme

Hélène Grimaud

Hélène Grimaud tolkar Beethovens pianosonat nr 31 i Ass dur, Opus 110. Den är komponerad 1821 ungefär samtidigt med Missa Solemnis av den då 51-årige Beethoven. Detta är en verkligt njutbar liveinspelning från den 17 september 2020 i Berlinerfilharmonins kammarmusiksal.

<https://www.youtube.com/watch?v=8duMwTZ8yUg>

Kalundborgssändarens nedläggning

Det verkar som om nedläggningen av programverksamheten över Kalundborgs långvågssändare inte har väckt så mycket debatt i Danmark. Två radiohistoriska föreningar har skrivit till regeringen och framfört synpunkten att sändaren skall få förbli intakt av säkerhetsskäl även om DR slutar att sända program över den (RADIOTEN 10/1923). Min reflektion är då att om det inte sänds några program över sändaren kommer väl civilsamhället glömma bort att den existerar och inte vara beredd att använda den när det verkligen gäller. / *Lars Lindskog*

Ringsted 10-07-2023

Til Forsvarsminister Jacob Ellemand-Jensen med cc. til Troels Lund Poulsen

Radiohistorisk Forening Ringsted og Radiohistorisk Forening Vest tillader sig denne henvendelse til ministeren efter DR's udmelding om lukning af langbølgesenderen Kalundborg Radio pr. 31-12-2023.

Vi tager ikke stilling til DR's nedlægning af udsendelser fra Kalundborg, men ser et sikkerhedsmæssigt potentiale i bevaring af sendeanlægget, specielt under den nuværende krigssituation i Europa. De øvrige kommunikationsformer, der anvendes civilt i dag, er alle enten kortrækkende og/eller afhængige af internet, kabler og satellitter, hvilket gør dem effektive, men yderst sårbare for angreb såvel online som fysisk.

Hvis Kalundborgsenderen bevares driftsklar (uden dagligt brug i øvrigt), vil det give mulighed for stadig at sende information dækkende hele landet og videre ud i Europa, bl. a. helt til Ukraine, hvortil vi har mange civile transporter kørende, som vil være i stand til at modtage informationerne.

En langbølgesender er det eneste kommunikationsmiddel, der hver dag hele døgnet kan række langt og stabilt uden brug af satellitter eller de sporadiske, reflekterende lag i atmosfæren. Et langbølgesignal "kryber langs jordoverfladen". Kalundborgsenderen er en perfekt mulighed, som i en nødsituation kan hjælpe mange andre NATO-lande med udsendelse af opdaterede nyhedsinformationer via de sikre langbølgeradiosignaler.

Derfor anbefaler Radiohistorisk Forening Ringsted og Radiohistorisk Forening Vest - med et par hundrede ingeniører og teknikere bag - at bevare senderen intakt til evt. hurtig ibrugtagning. Den nuværende sender er en topmoderne sender med deraf lave driftsomkostninger.

Ud over det sikkerhedsmæssige kunne det også være en idé at bevare denne nu eneste tilbageværende AM radiosender i Danmark, som stærkt nærmer sig sit 100-års jubilæum. Eksempelvis har Sverige valgt at bevare to af deres AM sendere, Motala og Grimeton (som verdensarv).

Med håb om en seriøs overvejelse af vores forslag.

Radiohistorisk Forening Ringsted (rfr.dk)

Birger Jürs

Handwritten signature of Birger Jürs in blue ink.

Radiohistorisk Forening Vest (rhfv.dk)

ved Per Rasmus Møller

Redaktør af Resonans

Radiostiftelsen

Stiftelsen för forskning och utbildning inom radio- och teletekniken och dess historia

Söker du stipendium för projekt eller forskning inom radio- och telehistoria?

Radiostiftelsen hjälper dig genom att årligen dela ut stipendier med ändamål att främja forskning, utbildning, information och annan förmedling av kunskap om radio- och teletekniken och dess historia. Stipendierna är avsedda att finansiera hela eller delar av projekt inom stiftelsens verksamhetsområde.

Ansökningar skickas senast 31 januari 2024 till info@radiostiftelsen.se

All information om årets utlysning finns på: www.radiostiftelsen.se

Ljudkvalitén är usel under vissa radiointervjuer

I min ungdom på 1950-talet gjorde radion ofta intervjuer via kortvåg med reportrar och andra personer som befann sig på långa avstånd från Sverige. Ibland gick detta utmärkt med god hörbarhet. Ibland var det svårt att höra p.g.a. distorsion och fading. Då fick reportern läsa upp meddelandet i studion för lyssnarna. Senare kom satellittelefonerna vilket höjde ljudkvaliteten på långdistansrapporteringen väsentligt.

Idag står nyhetsförmedlarna i radion inför ett helt nytt problem när vi överger de fasta telefonerna till förmån för datorer och smartphones. Kanske är inte den nya tekniken i sig som är problemet utan hur den utnyttjas. Inte sällan blir många intervjuer ytterligt tröttsamma att lyssna på.

Det kan bero på att man använder löst hängande mikrofoner vars läge i förhållande till munnen inte blir konstant. Resultatet blir att talet hela tiden distorderas och man får en störande KalleAnka-effekt.

Om någon av er läsare har funderat på detta fenomen så hör gärna av er.

Lars Lindskog

lars@lalind.se

Rundvandring på Radiomuseet

En verkligt professionellt gjord film skapad av journalisten Yuriy Novostavskiy från Ukraina i augusti 2017 under ett besök på Radiomuseet. Här är länken och filmen:

https://www.youtube.com/watch?v=Q8_TIM2rbPM

Yuriy Novostavskiy

yuriy@novostavskiy.kiev.ua

Radiomuseet på youtube

Här finns antenbytet och andra sevärda youtubefilmer

Genom åren har det tillkommit en rad med youtubefilmer från Radiomuseet, som Viktor Ohlsson har lagt in lätt åtkomliga från vår hemsida eller direkt via denna länk:

<https://radiomuseet.se/youtubefilmer-om-radiomuseet-i-goteborg/>

Radiomuseets youtubekanal

På Radiomuseets nya youtubekanal återfinns man bl. a. GP:s åtta minuter långa och rejält påkostade nyårsfyrverkeri, helt suveränt filmad av Viktor Olsson.

<https://www.youtube.com/@radiomuseet3586>

Så skapades Radiomuseet i Göteborg

Föreningen Amatörradiohistoriska föreningen i Västsverige bildades vid en av SSA, Föreningen Sveriges Sändare Amatörer, anordnad konferens på Industrimuseet i Göteborg 1983-12-03.

Initiativtagare till föreningen var Ulf Sjödén, Erik Bergsten och Bo Stjernberg, samtliga radioamatörer. De kontaktade Industrimuseets dåvarande chef Ingegerd Särilvik, chefen för Televerket Radio i Västra Sverige Edgar Tobiasson, Veine Andersson från Tateco, och andra radioamatörer från de västsvenska länen vilka alla ställde sig positiva till förslaget till en amatörradiohistorisk förening.

Föreningens förste ordförande blev Erik Bergsten” Erik var ju känd i hela landet som populär programledare för Tekniskt Magasin i TV som sändes under 30 års från 1957 fram till 1987 då Erik gick i pension.

Museet fick sin första utställning i Göteborgs Industrihistoriska Museums lokaler vid Ävägen 24 på Gårda. När så detta museum år 1993 gick upp i Göteborgs stadsmuseum fick Radiomuseet söka sig andra lokaler och det blev på Lindholmen och Anders Carlssons gata 2. Eftersom det nya museets verksamhet breddades till att omfatta även rundradio, television, fartygsradio, militärradio och mätinstrument byttes namnet till Radiohistoriska föreningen i Västsverige. Invigningen av det nya museet ägde rum den 5 mars 1994.

Lars Lindskog

lars@lalind.se

Här några glimtar från invigningen av Radiomuseet för 29 år sedan

Carl-Axel Wannerskog intervjuas i västnytt på Radiomuseets invigningsdag 1994-03-05

https://youtu.be/_VLpgn45IW0

Robert Wallander intervjuas dagen före invigningen

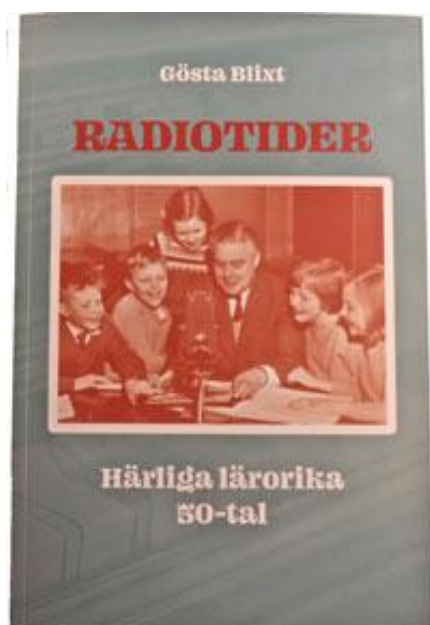
https://youtu.be/YE8TihSIL_A

Hans Börjesson intervjuas dagen innan invigningen

<https://youtu.be/TXKF3ZiONo0k>

Lästips

Härliga Lärorika 50-tal

Svordomar på plastband när radion var ung

Hur var det att göra radioprogram på den gamla goda tiden? Både knepigt och fröjdefullt enligt en nyutkommen bok, Radiotider av Gösta Blixt.

Manuset till Radiotider låg i en låda i 30 år innan det nu publicerats. Gösta Blixt arbetade med radio för barn och ungdom under dess storhetstid på 50-talet. Han ger en bild av en härlig pionjärtid, där tekniska svårigheter var till för att övervinnas.

Det fanns en enda radiokanal i Sverige, som alla lyssnade på. Direktsända program från Radiotjänsts studio var det som gällde. Att spela in någon annanstans var ett stort företag som krävde inspelningsbil och tekniker. Först spelades in på lackskivor men sedan kom magnetband av plast, som kunde klippas och redigeras. Det var en revolution, men banden var dyra och måste hushållas med.

När Gösta för skolradion skulle göra en intervju med den dåtida kändisen Starke Arvid Andersson, lyckades han utverka magnetband. Det var tur eftersom Arvid svor i varje mening. Svordomarna klipptes bort men sparades på ett särskilt band. Banden förväxlades och det var svordomarna som spelades upp för Sveriges skolbarn.

När Gösta Blixt skriver om inspelningar han minns passerar många kända namn revy men han lyfter också fram medarbetare i det fördolda, till exempel sekreterare och tekniker som förblev okända för radiolyssnarna.

En högaktuell programidé som kläcktes på den tiden är Adventskalendern. Och när Gösta Blixt efter radiotiden blev barn-TV-chef, tog han beslutet att fortsätta sända Kalles Ankas jul på julafton i TV. Programmet var ifrågasatt på den tiden men Göstas egna barn fick ett avgörande ord med i laget – till Kalles favör.

Det är fröjd och pionjärglädje över de gamla radiotiderna. Gösta Blixt saknade dock någon gång sitt älskade tidigare jobb som skollärare på landet. Och det han verkligen ångrade var att han filade bort sin breda värmländska när han kom till radion.

Boken är publicerad av Göstas dotter Margareta Beckerus via Förlags AB Björnen och kan där köpas för 140:- www.bjornen.se.

Inspelningsbil

Radion i mitt liv

Under sommarmötet den 11 juni 2022 presenterade Elin Franzén sin avhandling som handlar om radiolyssnandet och bygger på omkring 200 personers förmedlade radioerfarenheter. Som medlem i Radiohistoriska föreningen kan du gå in via Radiomuseets hemsidan och lyssna till föredraget.

Hennes bok kan laddas ned i pdf-format via följande adress:

http://mediehistorisktarkiv.se/wp-content/uploads/2021/10/franz%C3%A9n_radio.pdf

Om boken inte kommer upp direkt så ligger den under **Oktober 2021** i arkivet

Svensksändarna

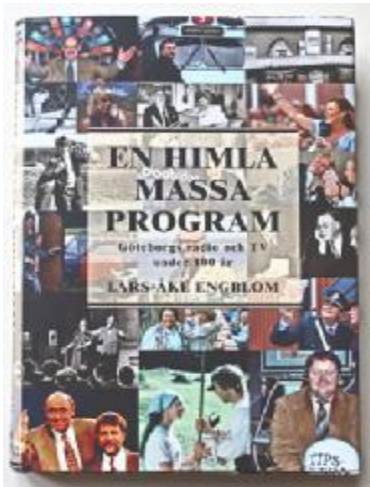
En alldeles nyutkommen bok sammanställd av Stig Granfeldt handlar om radiosändningar på svenska från utlandet. Boken är utgiven av Sveriges DX-förbund med stöd av bl.a. Johan Berglunds minnesfond och Radiostiftelsen.

Radiosändningarna på svenska som hade sin höjdpunkt på 50, 60 och 70-talen har idag upphört helt och hållet. Man skulle kunna tro att motsvarande program skulle ha ersatts av internetsändningar, men så är inte fallet. Information från utlandet förmedlas numera av utrikeskorrespondenter från våra svenska dagstidningar och etermedier och inte av ländernas egna nyhetsförmedlare.

För 300:- erhåller man medlemskap i Sveriges DX-förbund + denna bok samt medlemstidningen DX-Aktuellt i pdf-format. Önskas medlemstidningen DX-Aktuellt i pappersformat är priset 375:- Detta går att beställa här:

https://dxkop.sdx.se/?fbclid=IwAR0gnozJNwCtJmt58iFp_OzahSxYNIjPBAnfLV21ZI8sFrpBMlu0fHCz-G4

Radio och TV från Göteborg

I en spännande bok skildrar Lars-Åke Engblom Göteborgs Radio och TV under 100 år. Boken som är på 264 sidor berättar om vad som hände inom detta område alltsedan 1920-talet fram till våra dagar och det är verkligen otroligt mycket.

Lars-Åke Engblom har arbetat som journalist och producent vid SR/SVT i Göteborg och var under åren 2002-2010 professor i medie- och kommunikationsvetenskap vid Jönköpings högskola.

Boken är utgiven av Universus Academic Press år 2020 och finns att köpa via Adlibris för 240:-

Radiotjänst 1925-30

Artikel av Peter Dahlén, professor i medievetenskap vid universitetet i Bergen, som handlar om de första åren då radioprogrammen inte kunde spelas in utan allt fick sändas direkt.

https://www.nordicom.gu.se/sites/default/files/kapitel-pdf/dahlen_0.pdf

Denna förening är värd en stor eloge för att ha skannat in många ovärderliga radiotekniska tidsskrifter från 1920- och 30-talen d.v.s. just den tid då rundradion utvecklades explosionsartat och då även icke tekniska tidningar informerade om hur man själv kunde lösa sitt behov av att kunna lyssna på rundradiosändningar från när och fjärran till en överkomlig kostnad. Idag har AEF skannat in tidsskrifter ända fram till sekelskiftet.

<https://www.aef.se/Amatortidningar/Amatortidningar.htm>

Museibutiken

Bo Carlsson, som är ansvarig för museibutiken på Radiomuseet, finns normalt tillgänglig under eftermiddagar, vardagar. På onsdagar är det öppet 13-17. Andra tider kommer affären bara att kunna öppnas om det finns funktionärer som har tid att vara med.

Bo Carlsson

bo.carlsson@bredband2.com

Telefon: 070-630 75 68

Dubblettböcker från biblioteket till salu

Det finns en lång rad dubblettböcker till salu billigt på Radiomuseets bibliotek. Du återfinner dessa via följande länk:

<https://radiomuseet.se/bocker-till-salu/>

Allt kan beställas via info@radiomuseet.se eller direkt från mig.

Lars Quiding

larsq@bahnhof.se

Stenkakor till salu

Radiomuseet har åter fått in många 78-varvsskivor. Vi arkiverar och registrerar dessa i vår databas där de är sökbara, Antalet registrerade skivor är idag är 3050 stycken. De dubletter vi får in säljer vi för 20:- per styck.

Hela samlingen med 78-varvsskivor är sökbara i databasen:

<https://radiomuseet.se/radiomuseets-databaser/>

De 78-varvsskivor som ligger ute till försäljning kan sökas via

<https://radiomuseet.se/78-varvsskivor-till-salu/>

Dessutom har vi ett flertal dubletter på 78-varvsskivor som tillhör arméstabens kurs i radiosignalering (morse). Dessa skivor skänker vi bort om det om någon som vill ha dem hör av sig. Annars kommer de att kastas senare i vår.”

OBS:

Vi sänder inga grammofonskivor per post utan dessa måste avhämtas på museet.

Vi lägger inte ut inspelad musik av upphovsrättsliga skäl men den kan avnjutas via vår besöksdator på museet.

Viktor Ohlsson

viktor.ohlsson@von.pp.se

Hjälp med reparationer

Christer Aronsson i Lindome

Jag driver sedan starten 1981 min firma, Lindome Radio & TV-service, i Lindome söder om Mölndal och utför reparationer och service på det mesta inom elektronik, Jag har stor erfarenhet av äldre och nyare radioapparater, stereo, HiFi, skivspelare, bandspelare, video, PA och gitarrförstärkare men reparerar inte platt-TV. Adressen är Espås Backväg 6, 437 34 LINDOME

Tel: 031-795 31 10, Mobil: 0736-743103, E-post: lindome.radio@telia.com

Mats Larsson i Väröbacka

Mats Radio & TV Service utanför Varberg. Företaget arbetar med radio och TV-reparationer. Mats beskriver sig själv som envis och noggrann och vill att allt skall fungera.

Det går att kontakta Mats Larsson via telefon **070 351 47 75** eller via e-post: MRTV@tek.com

KOM ALDRIG MED OANMÄLDA GÅVOR TILL RADIOMUSEET

Electrokit Sweden AB

Elektronikbutik i Malmö, Sverige

Adress: Västkustvägen 7, 211 24 Malmö

Telefon: 040-29 87 60

Svalander Audio AB

Grammofonnålar, pickuper och mycket annat

www.svalander.se

Tema Elektronik

Tema Elektronik Technica AB, Nordostpassagen 7, 413 11 Göteborg Telefon 031-428690,
E-post: magnus@temaelektronik.se Öppettider: vardagar 09:00 – 17.00

Tema Elektroniks butik är belägen på Nordostpassagen 7 i Göteborg, där har den legat alltsedan starten 1983. Under dessa år har vi levererat elektronikkomponenter och alla typer av tillbehör därtill.

Till oss vänder sig företag, skolor, kommun och privatpersoner både via butiken och per postorder. Idag lagerförs 13500 artiklar och hittar du inte vad du söker är du välkommen att kontakta oss - via våra leverantörer har vi tillgång till ett mycket stort antal produkter.

Elektrolytkondensatorer mm säljs av

LH Musik & Audio AB

Atlasvägen 55, NACKA

08-718 00 16 Öppet 10-15 vardagar

lhmusik@gmail.com

Hjälp med mediaöverföringar

Min butik RE*STORED i Spinneriet Lindome har nu ny adress Göteborgsvägen 473 i Kungsbacka. Vi är ombud för Uppsala Bildteknik och kan erbjuda deras tjänsteutbud i Västsverige. Bland Uppsala Bildtekniks kunder finns filmbolag och museum och företaget har fått Bäst i Test av tidningen Ljud & Bild för sin överföring av smalfilm. RE*STORED beräknar pris, hjälper dig till rätt val och transporterar filmerna personligen till och från labbet i Uppsala. Vi överför även videoband, diabilder och ljudband. Företag, föreningar och andra organisationer kan anlita oss för att berätta och visa vad man kan göra med gammal film och varför man inte bör vänta längre. Ta gärna en titt på vår hemsida, ring 0700-928052, e-posta till info@restored.se och besök oss i butiken i Kungsbacka. Den ligger efter Gamla Riksvägen c:a 2 km. från Freeport i riktning mot Lindome. **Sven Östlind Hemsida:** www.restored.se

BEVARA DINA MINNEN!

Överför dina äldre ljud- och videospelningar med förmålstäkt och vännertill CD eller DVD. Det är ofta en uppskattad present. Vi på Sveriges Ljudmigreringscentrum arbetar med att bevara svenskt kulturarv. Vi hjälper dig gärna att överföra dina inspelningar till CD, DVD eller annat digitalt format för att bevara dem in i framtiden.

PRIS-EXEMPEL 2009

Video till DVD
Har du VHS, VHS-C, SVHS, Hi8, Video8 eller filmer i andra format från bröllop, dop, skolavslutningar, resor eller andra aktiviteter som du önskar få överförda till DVD?
PRIS: FRÅN 100 KRÖN/DUBBAND

Ljudinspelningar till CD
Har du ljudinspelningar på kassetband, rullband, tråd, DAT eller annan äldre teknik som du skulle vilja överföra till CD?
PRIS-EXEMPEL:
KASSETTBAND 60 MIN TILL CD: 120 KRÖN/ST.
RULLBAND TILL CD FRÅN 200 KRÖN/ST.

www.ljudmigrering.se

[Hörern - Flytta, Överföra]
Sveriges Ljudmigreringscentrum arbetar med att bevara svenskt kulturarv. Vi hjälper dig gärna att överföra dina inspelningar till CD, DVD eller annat digitalt format för att bevara dem in i framtiden.

SLC
Sveriges Ljudmigreringscentrum
Svevägen 473
471 33 Kungsbacka
Tel: 0700-928052
E: info@ljudmigrering.se

BGA Videoproduktion

- Ett familjeföretag sedan 1993

bgaofotobutik.se | bgaofotocenter.se | Skriv ut |

Frågor & svar | Om oss | Prislista | Butiker | Kontakta | Nöjda kunder | Framkalla bilder

Smalfilm/Super 8 till DVD/USB

Videoband (VHS) till DVD/USB

Diabilder/Legativ till DVD/USB

Ljudband till CD/USB

Videoband (VHS) till DVD

Låt oss bevara dina bästa minnen

Vi på BGA Videoproduktion AB är experter på att göra om gamla videoband till DVD eller USB-minnen. Varje år vänder sig tusentals familjer till oss för att få hjälp med sina VHS, Hi8 & miniDV. Gör det du också!

Hur du gör för att anlita oss

Vårt motto är att det ska vara enkelt att göra om sina videoband till DVD eller annat digitalt format. Det enda du behöver göra är att ta med dina filmer till vår närmaste butik. På plats i butiken går vi tillsammans med dig igenom allt du behöver veta. Du får alltid ett kostnadsförslag när du lämnar ditt material till oss. -Hitta närmaste butik-

Ovanlig bandtyp? Inga problem...

Det spelar ingen roll vad du har för typ av videoband. Vi tar emot (nästan) alla format som har funnits på marknaden.

Exempel på format vi hanterar:

8mm, Betacam SP, Betacam SX, Betamax, Digital8, Digital Betacam, DVCAM, HDV, Hi8, microMV, miniDV, MPEG IMX, U-matic, Video8, Video 2000, VHS-C, VHS & S-VHS.

Läs mer...

- [Beställningsinformation](#)
- [Hi8 till DVD & USB](#)
- [Räntefri avbetalning](#)

Frågor?

☎ 010-10 19 160

Vardagar 9 - 18

Lördagar 9 - 15

Vi som svarar på dina frågor

Besök närmaste butik

- [Gävle](#)
- [Göteborg](#)
- [Jönköping](#)
- [Malmö](#)

Söker du radioscheman?

Medlemmar hämtar hem inskannade scheman från Radiomuseets hemsida

Serviceinformation finns från följande tillverkare: Luxor, Radiola, Centrum, Kungs, Aga, Concerton samt fartygsradio är nu inskannade och tillgängliga digitalt. Medlemmar i Radiohistoriska Föreningen i Västsverige har full tillgång till informationen via den interna medlemssidan på: <https://radiomuseet.se/intern-medlemssida/>
Login hittar Du på ditt medlemskort.

Om du inte är medlem kan du se hur du blir det via länken nedan:

<https://radiomuseet.se/medlemskap/>

De inskannade servicehandböckerna finns tillgängliga för medlemmar via den interna medlemssidan, men också för övriga via Områden / Rundradio/ Servicehandböcker. De som inte är medlemmar kommer dock inte åt beskrivningar och kretsscheman. För att komma åt dem måste man kunna logga in på den interna medlemssidan.

Nu kan man också söka på serviceinformationen i en sökruta överst på sidan. Där kan man få träff på även det som inte är inskannat. Man kan också begränsa sökningen till inskannat material.

Servicehandböcker

Sök efter serviceinformation. Om "PDF" är markerad får man endast träff på de typer där inskannad information finns.

Fabr: Typ: PDF:

Eller klicka på [pärmarna nedan](#). Där finns endast de typer där det finns inskannade dokument. Beskrivningar och scheman är endast tillgängliga online för medlemmar. Om du inte redan är medlem kan du klicka [här](#) för att se hur du blir det.

Om man vill ha information som inte är inskannad, eller om man inte är medlem, så kan man kontakta museet för hjälp med att kopiera den mot ersättning. För att komma åt inskannade beskrivningar och scheman är medlemskap att rekommendera. Då stödjer du också museets verksamhet.

Nils Pihlgren / Lars Quiding / Viktor Ohlsson

Antique Radios

Schematics, Pictures – För medlemmar I Radiomuseum.

www.radiomuseum.org

En bra holländsk hemsida

För den som söker ett radioschema till en radio så finns det en site där man kan ladda ned ett sådant utan kostnad. Det enda man behöver göra är att registrera sig. Siten innehåller kanske inte så många svensktillverkade apparater men desto flera från kontinenten. <http://www.radiotechniek.nl/>

Scheman från Amerikanska radioapparater

Här hittar man massor av scheman från Amerikanska radiotillverkare

<http://www.nostalgiaair.org/Resources/>

Tipstack till Masse Andersson

Application Notes från Sylvania 1960

http://frank.pocnet.net/other/Sylvania/Sylvania_ElectronTubeApplicationNotes_1960.pdf

Följ Radiomuseet på Facebook

Jeanette Nilsson och Matts Brunnegård är våra två mycket aktiva redaktörer för Radiomuseets faceboksida. Deras inlägg kommer nu även direkt in på Radiomuseets hemsida och kan därigenom nå ändå fler läsare.

Jeanette och Matts kan vi nå här:

Jeanette Nilsson
jeanette62373@hotmail.com

Matts Brunnegård
gjutaren26@gmail.com

Länk till Facebook: <https://www.facebook.com/Radiomuseet-136495834874/>

Nyheter från Radiomuseet

Deadline för januarinumret nr 180 är den 15 december 2023.

Välkommen med bilder, kommentarer och inlägg till Nyheter från Radiomuseet!
Vidarebefordra gärna Nyheter från Radiomuseet till vänner och bekanta.

Sök tidigare nummer av Nyheter från Radiomuseet:

<https://radiomuseet.se/nfr/>

Lars Lindskog

lars@lalind.se

Audionen

Audionen utkommer med fyra nummer per år och distribueras på samma sätt som Nyheter från Radiomuseet via e-post i pdf-format till samtliga medlemmar. De medlemmar som saknar e-postadress får automatiskt Audionen i pappersformat hem till sin brevlåda.

Deadline för Audionen nr 1 / 2024 är den 2 mars.

Jeanette Nilsson

audionen@radiomuseet.se

Följ Radiomuseet på instagram

Matts Brunnegård ansvarar för Radiomuseets instagramkonto. Har du någon bild till vårt konto så sänd den gärna med en kommentar till mig.

Matts Brunnegård

gjutaren26@gmail.com

Länk till instagramkontot

https://www.instagram.com/radiomuseet_goteborg/

Kloka ord

[Sergio Sobreira Sobreira](#): *För freden i världen.*

Detta är vad vår värld behöver idag!

Lars Lindskog
Redaktör
lars@lalind.se

Viktor Ohlsson
Webbmaster
viktor.ohlsson@von.pp.se